

EUREGIO

euregio, Enscheder Straße 362, 48599 Gronau

Aan de leden, adviserende en
plaatsvervangende leden
van de EUREGIO-raad

Ansprechpartner/Contactpersoon
Christoph Almering

☉ c.almering@euregio.eu

postadres   anschrift

Postbus 6008   Postfach 1164

NL-7503 GA   D-48572

Enschede   Gronau

053-4605151 ☎ 02562 / 702-0

053-4605159 ☎ 02562 / 702-59

info@euregio.nl ☎ info@euregio.de

www.euregio.nl ☎ www.euregio.de

☎ - 11

**Vergadering van de EUREGIO-raad d.d. 01 december 2017 In
Rijssen-Holten**

16-11-2017

Geachte dames en heren,

De eerstvolgende vergadering van de EUREGIO-raad, waarvoor wij u van
harte uitnodigen, vindt plaats op

vrijdag 01 december 2017 om 15.30 uur

in het gemeentehuis van Rijssen-Holten,

De Hagen 15a, 7461 LA Rijssen (navigatieadres parkeergarage)

*(parkeermogelijkheden vindt u in de **bijlage**)*

De **fractievergaderingen** beginnen om **14.00 uur** in de volgende ruimten:

CDA / CDU: Rome

PvdA / SPD: Parijs

Fractie Zonder Grenzen: Brussel

Om **14.30 uur** kunnen in de raadzaal vragen gesteld worden over de begroting
2018.

Volksbank Gronau-Ahaus eG

IBAN: DE04 4016 4024 0114 6116 00

BIC: GENODEM1GRN

Bank Nederlandse Gemeenten

IBAN: NL89 BNGH 0285 1663 36

BIC: BNGHNL2G

Vorsitzender / voorzitter:

mr. drs. R.G. Welten

Geschäftsführer / directeur bestuurder:

Christoph Almering

Deutsch-niederländischer Zweckverband

Nederlands-Duitse

Gemeenschappelijke regeling

Umsatzsteuer-ID: DE 815593444

In de bijlage ontvangt u de agenda met toelichting voor deze vergadering.

Met vriendelijke groeten,

Rob Welten
Voorzitter

AGENDA
voor de vergadering van de EUREGIO-raad
d.d. 01 december 2017

- 1:   Opening en begroeting**
  - *Goedkeuring van de agenda*

- 2:   Goedkeuring van het verslag van de vergadering van de EUREGIO-raad d.d. 23 juni 2017**

- 3:   Mededelingen**
  - a) *Stand van zaken structuren van de grensoverschrijdende samenwerking op hogere beleidsniveaus*
  - b) *Tweetalige diplomering*
  - c) *Pamflet aan de politieke partijen in het kader van de gemeenteraadsverkiezingen 2018*
  - d) *Conferentie Bereikbaarheid en lobbywerk treinverbinding Amsterdam - Berlijn*
  - e) *Stand van zaken MORO – Statistiekworkshop - Grenzometer*
  - f) *Subsidieaanvraag voor uitbouw Twentekanaal*
  - g) *F35 Fietssnelweg*
  - h) *Stand van zaken projecten “SpoorRegio” en “EUREGIO-Goederencorridor”*
  - i) *Financiering GrensInfoPunt EUREGIO vanaf 2019*
  - j) *Promoten grensoverschrijdende economische regio EUREGIO*

- 4:   a.   Berichtgeving uit het Dagelijks Bestuur**
b.   Vragen vanuit de fracties

- 5:   Bericht uit de commissievergaderingen**

- 6:   Personeelsaangelegenheden**
  - a. *Bevestiging aanstelling nieuwe directeur-bestuurder EUREGIO*
  - b. *Wisseling adjunct directeur-bestuurder EUREGIO*

- 7:   Benoeming van een „Kämmerer“ voor de EUREGIO**

- 8: **Vaststelling Openingsbalans voor het openbare lichaam EUREGIO**
- 9: **Bovengemeentelijke controle door de accountantsdienst voor gemeenten**
- 10: **Controle van de jaarrekening van de EUREGIO voor het begrotingsjaar 2016, decharge van directie en bestuur voor de jaarrekening 2016 en behandeling van het jaaroverschot**
- 11: **Begroting 2018 openbaar lichaam EUREGIO**
- 12: **Certificeringsautoriteit**
- 13: **Letter of Intent en lobbybrieven EUREGIO en MONT-steden**
- 14: **De EUREGIO bestaat in 2018 60 jaar**
- 15: **Vergaderschema 2018**
- 16: **INTERREG V A**
  - a) *Stand van zaken algemeen*
  - b) *Overzicht van de vergaderdata van de gremia*
  - c) *Overzicht van de aangevraagde projecten*
- 17: **Standpuntbepaling INTERREG V-projecten**
  - a. *“Berkeln 2018-2020”*
  - b. *”Onderhoud openbare ruimte 2.0”*
  - c. *“Bildungsberkel”*
  - d. *“Bereikbaarheid via de lucht”*

**Presentatie INTERREG V-project “Bereikbaarheid via de lucht”
door Stefan Michel en Malte Konrad, EUREGIO**

- e. *“E&P Agro”*

**18: Advisering van deelprojecten uit het INTERREG V
Kaderproject voor de EUREGIO**

- a) *Advisering intensieve samenwerkingsprojecten*
- *Die tolle Woche – Grensoverschrijdend onderwijs*
  - *EUregio scholierenseminar 2018*
  - *Hallo Europa*
  - *Grenskinderen*
  - *Jenkins project*
  - *Euregio Festival Orchestra*
  - *Die tolle Woche – Ondernemersavond*
  - *Die tolle Woche – Grensoverschrijdende arbeidsmarkt*
  - *Haalbaarheidsonderzoek Euregionaal Smart Industry PLATFORM*
  - *Crossfire: Haalbaarheidsstudie grensoverschrijdende brandweerpost*
  - *QuickScan spoorlijn Dortmund – Enschede*
- b) *Toegekende aanvragen tot 5.000 €*
- *TEDx Crossing Borders*
  - *Expositie Beeldtaal Günter Grass*
- c) *Stand van zaken Kaderproject*

19: Rondvraag

- 1:   Opening en begroeting**
-   *Goedkeuring van de agenda*

Besluitvoorstel:

Goedkeuring.

**2: Goedkeuring van het verslag van de vergadering van de
EUREGIO-raad d.d. 23 juni 2017**

Het verslag treft u als **bijlage** aan.

Besluitvoorstel:

Goedkeuring.

3: Mededelingen

a) Stand van zaken structuren van de grensoverschrijdende samenwerking op hogere beleidsniveaus

Het Nederlandse ministerie van Binnenlandse Zaken heeft tot dusverre ieder kwartaal een landsbreed afstemmingsgesprek over de grensoverschrijdende samenwerking op zowel politiek als ambtelijk niveau georganiseerd. Mede om het doel de resultaten van het actieteam GEA structureel praktisch in te vullen streeft men ernaar deze structuren te veranderen en te regionaliseren. Gepland zijn regelmatig plaatsvindende grensoverschrijdende gesprekken tussen de noordelijke provincies en het Land Niedersachsen, in het middegebied met het Land Nordrhein-Westfalen en in het zuiden met de Belgische zijde. De EUREGIO is toegezegd zowel bij de gesprekken met Niedersachsen als die met Nordrhein-Westfalen te worden betrokken.

b) Tweektalige diplomering

De EUREGIO-Raad heeft in zijn vergadering van 31 maart 2017 besloten dat de EUREGIO zich ervoor zal inzetten om diploma's in de toekomst zowel in het Nederlands als in het Duits af te geven. Zo wordt het bewustzijn voor de grensoverschrijdende arbeidsmarkt op een vergelijkbare manier gestimuleerd.

Het EUREGIO-secretariaat gaf het ITEM Institute for Transnational and Euregional cross border cooperation and mobility in Maastricht vervolgens opdracht om te kijken of en, zo ja, welke juridische beperkingen er kleven aan de afgifte van tweetalige diploma's. In juni presenteerde ITEM het juridisch advies met de bevinding dat tweetalige diploma's in principe zowel in Nederland als in Duitsland probleemloos kunnen worden afgegeven.

Deze bevindingen zijn een goede basis voor lobbywerkzaamheden. Het secretariaat heeft inmiddels de eerste gesprekken met ROC's en Berufskollegs gevoerd om deze warm te maken voor tweetalige diploma's.

c) Pamflet aan de politieke partijen in het kader van de gemeenteraadsverkiezingen 2018

Om te bewerkstelligen dat de aangesloten Nederlandse gemeenten ook in de toekomst voldoende aandacht besteden aan de grensoverschrijdende samenwerking, heeft de EUREGIO in afstemming met de andere Euregio's, in het kader van de

gemeenteraadsverkiezingen in 2018, aan alle betrokken politieke partijen bijgaand pamflet gestuurd.

*d) Conferentie Bereikbaarheid en lobbywerk treinverbinding
Amsterdam – Berlijn*

De gemeente Enschede heeft in het kader van de Duitslandweek, in samenwerking met de EUREGIO, een congres over het thema bereikbaarheid georganiseerd. Het evenement vond op 28 september 2017 plaats in het stadion van FC Twente. Tijdens het congres werden vanuit euregionaal perspectief de thema's 'bereikbaarheid van de regio', 'mobiliteit in de toekomst' en 'innovatieve vervoersconcepten' belicht. Daarnaast vond er tijdens de lunch een gesprek plaats tussen regionale vertegenwoordigers van DB en de NS over de verbetering van de internationale spoorverbinding Amsterdam-Berlijn. Hier werd toegezegd, dat vanaf 2023 op het traject zowel hogesnelheidstreinen als ook multisysteem locomotieven worden ingezet. DB en NS hebben helaas geen toezeggingen gedaan over een hogere frequentie of over gezamenlijke onderzoeken met betrekking tot reizigerspotentieel.

e) Stand van zaken MORO – Statistiekworkshop – Grenzometer

Het EUREGIO-secretariaat houdt zich in het kader van het MORO-project 'Ruimtelijke ordening in Duitsland en de aangrenzende regio's' bezig met de vraag naar statistisch onderzoek in het grensgebied. In dit verband heeft de EUREGIO in 2016 een workshop georganiseerd rond het thema "Monitoring van de D-NL arbeidsmarkt" te Düsseldorf. Tijdens deze workshop zijn verschillende ideeën betreffende de te verzamelen gegevens en statistieken ontwikkeld.

Tegelijkertijd hebben de bureau's voor de statistiek van Nederland, Noordrijn-Westfalen en Nedersaksen (CBS, IT.NRW en LSN) een gezamenlijk INTERREG-project opgestart dat een online portaal moet gaan ontwikkelen voor de uitwisseling en verstrekken van arbeidsmarktcijfers. Dit INTERREG-project zal binnenkort worden gestart en heeft een looptijd van twee jaar. Het portaal moet ook na afloop van de subsidieperiode verder blijven bestaan. Om dit te regelen zal de EUREGIO in januari 2018 een tweede workshop organiseren om de duurzaamheid van het portaal met de betreffende stakeholders af te spreken. Hiervoor moeten afspraken rond financiering en het gebruik worden gemaakt.

Ook zal de EUREGIO-workshop gaan over de vraag, in hoeverre een duurzame grensmonitor voor de regio opgebouwd en gebruikt kan worden. Het idee van een “grens-o-meter” houdt een breder spectrum aan gegevens in dan alleen de arbeidsmarkt. Vooral de invloed van de grens op de (economische) relaties in de EUREGIO moeten hierbij in de focus staan. Het doel van een regelmatig aangepaste grensmonitor is de permanente observatie van de grensregio, van de grensoverschrijdende verwevenheid en van eventuele wisselwerkingen. Op deze manier moet vooral de ontwikkeling gedurende een bepaalde periode kunnen worden beschreven – door een voortdurende controle van dezelfde indicatoren.

f) Subsidieaanvraag voor uitbouw Twentekanaal

Het Twentekanaal en haar binnenhavens liggen direct aan de Europese (TEN-T) transport corridor Noordzee - Baltische Staten die vanuit de Noordzeehavens via Twente naar Duitsland, Polen, de Baltische Staten en Finland loopt. Vanwege het grensoverschrijdende belang van het Twentekanaal en de Europese betekenis van deze binnenvaartverbinding wordt een beroep gedaan op Europese middelen uit het programma Connecting Europe Facility (CEF) om de forse investeringen te kunnen doen. De gemeente Hengelo is leadpartner van deze Europese subsidieaanvraag.

Op 13 juli 2017 is de aanvraag ingediend bij de Europese Commissie in het zogeheten digitale TENtec-systeem. De totale projectkosten zijn begroot op 58,6 miljoen Euro waarvan 11 miljoen als subsidie wordt aangevraagd. Uit eerdere calls blijken de aanvragen altijd 2 tot 3 maal het beschikbare budget te overschrijden, dat zal dit keer niet anders zijn. Met behulp van het gespecialiseerde subsidiebureau Hezelburcht is samen met de partners van het project de aanvraag samengesteld. Het project heeft mede een grensoverschrijdend karakter door de Duitse partner KNI/Osnabrück (Kompetenznetzwerk Individuallogistik). De aanvraag is naast de ondertekening door het ministerie van Infrastructuur en Milieu ook ondertekend door het Bundesministerium für Verkehr vanwege de deelname van KNI. Vanuit diverse organisaties zijn ondersteuningsbrieven ontvangen, o.a. Europarlementariërs, NRW, bedrijven, Port of Rotterdam, EUREGIO, etc.

Begin 2018 zal door de Europese Commissie bekend worden gemaakt of de aanvraag gehonoreerd zal worden.

g) F35 Fietssnelweg

In de haalbaarheidsstudie voor de verlenging van de (Nederlandse) fietssnelweg F35 via Glanerbrug en Gronau naar Ochtrup, die mede door de EUREGIO is gefinancierd, worden mogelijke tracés voor de Duits-Nederlandse fietssnelweg tegen het licht gehouden. Na de voltooiing van deze studie zijn vertegenwoordigers van de betrokken steden Enschede, Gronau en Ochtrup bij elkaar gekomen om de verdere aanpak te bespreken.

De drie steden zijn van plan de verdere uitbreiding van het voorkeurstracé gezamenlijk ter hand te nemen. De betreffende gemeenteraden hebben hiervoor hun goedkeuring gegeven. Deze studie moet de aspecten 'beschikbaarheid van subsidie voor de aanleg van de F35', 'uitgangspositie van het voorkeurstracé' en 'gedetailleerd kosten- en tijdschema voor uitvoering' uitwerken.

h) Stand van zaken projecten “SpoorRegio” en “EUREGIO-Goederencorridor”

De INTERREG-projecten “SpoorRegio” en “EUREGIO-Goederencorridor” worden binnenkort afgesloten. Het project SpoorRegio omvat onderzoeken naar diverse spoorverbindingen en de mogelijkheden om deze te verbeteren en naar het marktpotentieel in de grensregio. De resultaten van de verschillende onderzoeken zijn inmiddels gepubliceerd, samen met de resultaten van het INTERREG-project “EUREGIO Goederencorridor” (www.euregio.eu) en tijdens het congres Bereikbaarheid op 28-09-2017 in Enschede gepresenteerd.

Om de logistieke regio EUREGIO nader voor het voetlicht te brengen en te presenteren wordt in het project „EUREGIO Goederencorridor“ ter afsluiting momenteel een brochure ontwikkeld. In deze brochure zullen de sterke punten van de regio worden benadrukt en zowel intern als extern zichtbaar worden gemaakt. Bovendien is deze bedoeld om ondernemingen die al in de regio zijn gevestigd suggesties te bieden bij het zoeken naar contacten aan de andere zijde van de grens. Intussen is op dit gebied al veel in beweging. De EUREGIO bereidt samen met de ondernemersorganisaties in de logistieke sector, het KNI, Port of Twente en met vertegenwoordigers van bijv. de stedendriehoek (Deventer, Apeldoorn, Zutphen) een project voor met het doel een euregionaal logistiek netwerk op te bouwen.

i) Financiering GrensInfoPunt EUREGIO vanaf 2019

Uit de eerste gespreksronde met de EUREGIO-gremia in mei/juni 2017 is gebleken dat de EUREGIO-leden unaniem van mening zijn dat er een fysiek adviespunt moet blijven waarmee grenspendelaars persoonlijk contact kunnen opnemen. Een structurele vorm van financiering lijkt hiervoor op korte termijn nog niet haalbaar. Voor een definitieve voortzetting moeten alle GrensInfoPunten langs de Nederlands-Duits-Belgische grens samen optrekken en qua planning gelijk op gaan lopen. Voor de voortzetting van het GIP EUREGIO is dat te laat: de huidige financiering loopt op 31 januari 2019 af en er moet uiterlijk medio 2018 duidelijkheid zijn over het vervolg. Een financiering via INTERREG kan hier een tussenoplossing bieden. Gesprekken met vertegenwoordigers van Nederlandse provincies en Duitse deelstaten wijzen uit, dat een tussenfinanciering via INTERREG ook op dit niveau wenselijk wordt geacht.

De EUREGIO bereidt dan ook in de komende maanden een aanvraag voor een nieuw INTERREG-project voor. Hierin komen de activiteiten van een "GrensInfoPunt 4.0" centraal te staan. De uitkomsten van het lopende evaluatieonderzoek door het Ministerie van Sociale Zaken en Werkgelegenheid (verwacht: eind 2017) worden in de aanvraag meegenomen. Voor de planning betekent dit dat het concept in de eerste maanden van 2018 aan de EUREGIO-gremia en de INTERREG-besluitvormingsorganen wordt voorgelegd.

j) Promoten grensoverschrijdende economische regio EUREGIO

De EUREGIO probeert bedrijven te interesseren om zich in de grensoverschrijdende economische regio EUREGIO te vestigen. Hierbij werkt ze nauw samen met lokale en regionale ontwikkelingsmaatschappijen. Zo werd met een commerciële partner een uit advertenties gefinancierde, tweetalige brochure over de regio op de markt gebracht om het basisbewustzijn voor de gemeenschappelijke grensoverschrijdende economische regio te versterken. De brochure is recent verschenen.

Op initiatief van de EUREGIO-Raad heeft het secretariaat in veel gesprekken Nederlandse en Duitse organisaties die economische bedrijvigheid stimuleren met elkaar in contact gebracht. Dat gebeurt met de intentie dat de Nederlandse en Duitse deelgebieden ervaringen uitwisselen over hoe je ondernemingen naar de regio kunt halen. Deze gesprekken kregen een bijzondere dynamiek door een tweet van Elon Musk, waarin hij de bouw van een Tesla-fabriek in Europa aankondigde. Al snel werd duidelijk dat hier ook concurrerende nationale belangen, zoals eigen belang van de deelregio's, een rol kunnen spelen.

De gesprekken lieten ook zien dat door de grensoverschrijdende samenwerking de economische activiteit en de politieke betekenis van het grensgebied aanzienlijk kunnen worden versterkt. Daarom nodigde het secretariaat, samen met de noordelijke Euregio (EDR) alle ontwikkelingsmaatschappijen uit de beide gebieden en de Provincies op 15 november 2017 uit voor een brainstormgesprek.

Besluitvoorstel:

Kennisname.

- 4:**
- a. Berichtgeving uit het Dagelijks Bestuur**
  - b. Vragen vanuit de fracties**

5: Bericht uit de commissievergaderingen

De commissievoorzitters geven een mondeling bericht ter vergadering.

6: Personeelsaangelegenheden

a. Bevestiging aanstelling nieuwe directeur-bestuurder EUREGIO

Het Dagelijks Bestuur heeft in de vergadering op 9 november 2017 Christoph Almering benoemd tot directeur-bestuurder van de EUREGIO vanaf 10 november 2017. In art. 11 lid 2 c) is bepaald dat de raad de benoeming van de directie volgens het besluit van het Dagelijks Bestuur dient te bekrachtigen.

Besluitvoorstel:

De EUREGIO-Raad bekrachtigt de benoeming van Christoph Almering tot directeur-bestuurder vanaf 10 november 2017.

b. Wisseling adjunct directeur-bestuurder EUREGIO

De adjunct directeur-bestuurder Sarah Tinnevelt-van Berkel zal op eigen verzoek de EUREGIO met ingang van 01-01-2018 verlaten. Het Dagelijks Bestuur heeft in de vergadering op 09-11-2017 besloten dat deze functie vooralsnog slechts tijdelijk zal worden bezet tot de nieuwe directeur-bestuurder is ingewerkt en eigen ideeën over een optimale taakverdeling tussen hem en zijn plaatsvervanger heeft kunnen ontwikkelen. Om een geschikte adjunct directeur-bestuurder ad interim te vinden dient binnen het secretariaat eerst een interne sollicitatieprocedure plaats te vinden. Een kleine vertrouwenscommissie uit het bestuur zal in overeenstemming met de beslissing van het Dagelijks Bestuur en in afstemming met de directeur-bestuurder een besluit over de bezetting van deze functie nemen. Het streven is de benoemingsprocedure voor de vergadering van de EUREGIO-Raad af te ronden.

Volgens art.11 lid 2 c) van de regeling is het de bevoegdheid van de EUREGIO-Raad de benoeming van de nieuwe adjunct directeur-bestuurder ad interim te bevestigen.

Besluitvoorstel:

De EUREGIO-Raad bevestigt de benoeming van de in de vergadering mondeling voorgedragen adjunct directeur-bestuurder ad interim per 01-01-2018.

7: Benoeming van een “Kämmerer” voor de EUREGIO

Volgens art. 16 van de regeling verricht de directeur-bestuurder van de EUREGIO de lopende beheerstaken. Het uitvoerende orgaan van het Algemeen Bestuur is echter het Dagelijks Bestuur. Het Dagelijks Bestuur kan in deze functie gelijk worden gesteld met het burgemeestersgremium in de zin van de GO NRW en is volgens art.15 lid c ook bevoegd gezag van het openbaar lichaam. Daarmee is het Dagelijks Bestuur van de EUREGIO volgens de bepalingen in het “Gesetz über Kommunale Gemeinschaftsarbeit” (GkG) in verbinding met §§ 80 en 95 GO NRW verantwoordelijk voor de acceptatie van het concept van de begrotingsregels c.q. het concept van de jaarrekening en dient het dit concept ter besluitvorming c.q. vaststelling voor te leggen aan het Algemeen Bestuur.

In uitvoerige gesprekken met de toezichhoudende instantie (Bezirksregierung Münster) en uit een toetsing door de Gemeindeprüfungsanstalt NRW (GPA NRW) is gebleken dat de operationele werkzaamheden, in het bijzonder voor het opstellen van de begroting en de jaarrekening, kunnen worden vereenvoudigd indien de directeur-bestuurder zou worden benoemd tot “Kämmerer” (*thesaurier*) in de zin van de GO NRW.

De taken van de “Kämmerer” omvatten in detail in het bijzonder:

- opstellen van de concept-begrotingsregels met de bijbehorende bijlagen;
- het recht schriftelijk stelling te nemen indien de voorzitter van het Algemeen Bestuur van dit concept afwijkt;
- het recht zijn afwijkende mening over de begrotingsregels in de vergaderingen van het Algemeen Bestuur te uiten;
- beslissen over het aangaan c.q. verrichten van boven- en buitenplanmatige verplichtingen en betalingen in het kader van de in de begrotingsregels vastgestelde drempelwaarden;
- opstellen van een concept-jaarrekening;
- het recht schriftelijk stelling te nemen indien de voorzitter van het Algemeen Bestuur van deze concept-jaarrekening afwijkt;
- het recht zijn afwijkende mening in de vergaderingen van de Raad waarin de jaarrekening behandeld wordt te uiten;
- toezicht houden op boekhouding voor zover de betrokkene niet als verantwoordelijke voor de boekhouding is aangewezen.

Het Dagelijks Bestuur is tot deze benoeming bevoegd. Op grond van een directiewissel was een benoeming van de nieuwe directeur-bestuurder nodig.

Het Dagelijks Bestuur heeft in zijn vergadering op 09 november 2017 besloten de heer Christoph Almering met ingang van 10-11-2017 tot Kämmerer van de EUREGIO te benoemen.

Besluitvoorstel:

Kennisname.

8: Vaststelling Openingsbalans voor het openbare lichaam EUREGIO

Conform § 92 van de Gemeentewet voor de deelstaat Nordrhein-Westfalen (GO NRW) dient aan het begin van het begrotingsjaar, waarin voor het eerst de transacties volgens het systeem van de dubbele boekhouding worden vastgelegd, een openingsbalans te worden opgesteld. Dienovereenkomstig diende een openingsbalans per 1 januari 2016, de dag dat het Nederlands-Duits openbaar lichaam EUREGIO werd opgericht, te worden opgemaakt.

Om juridische redenen was een overname van de rechtshandelingen door het nieuw opgerichte openbaar lichaam in het kader van een rechtsopvolging onder algemene titel niet mogelijk. De overname kon echter wel plaatsvinden in het kader van een koopovereenkomst dat op 8 januari 2016 tussen EUREGIO e.V. en het Nederlands-Duits openbaar lichaam EUREGIO is gesloten. Derhalve beschikte het openbaar lichaam ten tijde van de oprichting op 1 januari 2016 noch over economische eigendommen, noch over verplichtingen, zodat alle balanswaarden op 0,00 euro zijn vastgesteld.

Het door de directie opgestelde en door het bestuur op 24 oktober 2016 bevestigde concept van de openingsbalans werd aan de accountantsdienst van de Kreis Borken ter controle voorgelegd.

De accountantsdienst van de Kreis Borken heeft in het kader van zijn controlerende werkzaamheden geen tekortkomingen op de openingsbalans vastgesteld en heeft hiervoor een goedkeurende verklaring zonder voorbehoud verstrekt. Het **auditrapport** van 7 november 2016 en de **goedkeurende verklaring** zijn als bijlage toegevoegd.

De kascommissie heeft in haar vergadering van 3 maart 2017 besloten zich te conformeren aan uitkomst van deze controle en de bevindingen in haar eigen controleresultaat overgenomen.

De kascommissie adviseert de definitieve versie van de openingsbalans bij de EUREGIO organen in te dienen en deze openingsbalans vast te stellen.

Besluitvoorstel:

De EUREGIO-Raad adviseert het Algemeen Bestuur de openingsbalans van de EUREGIO vast te stellen.

9: Bovengemeentelijke controle door de accountantsdienst voor gemeenten

In het kader van de oprichting van het openbaar-juridisch lichaam en de hiermee gepaard gaande aanpassing van de begrotingswetgeving heeft de EUREGIO al in een vroeg stadium contact opgenomen met de Bezirksregierung Münster als toezichhoudende instantie alsook met de accountantsdienst NRW voor gemeenten om over de begrotingsrechtelijke processen te overleggen en principekwesties op te lossen. In dit verband heeft de accountantsdienst NRW voor gemeenten in de zomer van 2016 een bovengemeentelijke controle van de EUREGIO uitgevoerd. Naast reglementen werden algemene processen voor het financieel beheer belicht, onder andere de aspecten

- financiering
- benoeming van de directeur-bestuurder als financieel beheerder
- vaststellingen van het begrotingsreglement
- noodzakelijke besluiten en de regelmaat waarop het Algemeen Bestuur vergadert

De door de accountantsdienst voor gemeenten geformuleerde adviezen zijn inmiddels uitgevoerd, met uitzondering van de wijziging in de vaststelling van de datum van de jaarlijkse vergadering van het Algemeen Bestuur. Het voorstel dat de vergadering van het Algemeen Bestuur regelmatig in december van het lopende jaar plaatsvindt, is in de organen van de EUREGIO besproken en niet uitvoerbaar geacht.

De kascommissie heeft in haar vergadering d.d. 03-03-2017 het auditrapport van 27-09-2016 behandelt en besloten deze aan de vergadering van het Algemeen Bestuur via bestuur en EUREGIO-raad mee te delen.

Het auditrapport is als **bijlage** toegevoegd.

Besluitvoorstel:

De EUREGIO-raad adviseert het Algemeen Bestuur kennis te nemen van het auditrapport van de accountantsdienst NRW van 27-09-2016.

10: Controle van de jaarrekening van de EUREGIO voor het begrotingsjaar 2016, decharge van directie en bestuur voor de jaarrekening 2016 en behandeling van het jaaroverschot

Conform § 18 van het *Gesetz über kommunale Gemeinschaftsarbeit* (GkG NRW) in combinatie met § 95 van de *Gemeindeordnung für das Land Nordrhein-Westfalen* (GO NRW) dient de EUREGIO na afloop van elk begrotingsjaar een jaarrekening op te stellen, waarin het resultaat van het afgelopen begrotingsjaar moet worden verantwoord.

Het concept van de jaarrekening 2016 is op 29-05-2017 door de directeur-bestuurder van de EUREGIO in haar hoedanigheid van “Kämmerin” opgesteld en door het Dagelijks Bestuur op dezelfde dag bevestigd.

Hieraan voorafgaand was de conceptversie ter overleg voorgelegd aan de Begeleidingsgroep Financiën.

Het concept werd aan de EUREGIO-Raad ter kennis gebracht tijdens zijn vergadering van 23-06-2017. Vervolgens is het concept op 26-06-2017 voorgelegd aan de kascommissie en op 27-06-2017 aan het algemeen bestuur.

Conform een principe opdracht schakelt de kascommissie voor de uitvoering van de controle de interne accountantsdienst van de Kreis Borken in.

De accountantsdienst van de Kreis Borken heeft gecontroleerd of de jaarrekening een getrouw beeld geeft van het vermogen, de schulden, het resultaat en de financiële positie.

De kascommissie heeft in haar vergadering op 20-10-2017 de controle van de jaarrekening 2016 en het bijgevoegde auditrapport van de accountantsdienst van de Kreis Borken van 28-09-2017 besproken en het auditrapport evenals het accountantsverslag in ongewijzigde vorm overgenomen.

Het **auditrapport** met de herziende bijlagen (Jaarrekening 2016 met bijlage en Jaarverslag in de versie van de in de vergadering van de kascommissie op 20-10-2017 meegedeelde wijzigingen) en het door de Kascommissie getekende **accountantsverslag**, zijn aan dit besluitvoorstel toegevoegd.

De kascommissie spreekt de aanbeveling uit, de in haar vergadering getoetste versie van de jaarrekening 2016, aan de betreffende organen voor te leggen en

- de jaarrekening 2016 met een balanstotaal van € 37.437.414,01 en een jaaroverschot van € 1.307.695,96 vast te stellen

- de directie en het Dagelijks Bestuur van de EUREGIO voor de jaarrekening 2016 decharge te verlenen
- het jaaroverschot van € 1.307.695,96 voor een bedrag van € 435.898,65 aan de egalisatiereserve en voor een bedrag van € 871.797,31 aan de algemene reserve toe te voegen.

Besluitvoorstel:

De EUREGIO-raad adviseert het Algemeen Bestuur:

- de jaarrekening 2016 met een balanstotaal van € 37.437.414,01 en een jaaroverschot van € 1.307.695,96 vast te stellen
- de directie en het Dagelijks Bestuur van de EUREGIO voor de jaarrekening 2016 decharge te verlenen
- het jaaroverschot van € 1.307.695,96 voor een bedrag van € 435.898,65 aan de egalisatiereserve en voor een bedrag van € 871.797,31 aan de algemene reserve toe te voegen.

11: Begroting 2018 openbaar lichaam EUREGIO

Het concept van het **begrotingsreglement** met de daartoe behorende bijlagen is bijgevoegd. De begroting voor 2018 sluit met een overschot van € 35.449.

De begroting is vanwege de wijziging van de rechtsvorm opgesteld in overeenstemming met het "Neue Kommunale Finanzmanagement (NKF) NRW".

In aanvulling op de NKF-eisen is aan de begroting een bijlage "Paragrafen" met onder meer een overzicht en beoordeling van de risico's voor de EUREGIO toegevoegd, dit om in het bijzonder te voldoen aan de informatiebehoefte van de Nederlandse leden voor wie een dergelijke risicobeoordeling volgens het Nederlandse begrotingsrecht gebruikelijk is.

Het concept van het begrotingsreglement 2018 met de bijbehorende bijlagen is besproken in de Begeleidingsgroep Financiën. De opmerkingen van de begeleidingsgroep vindt u in de **bijlage**.

Het Dagelijks Bestuur van de EUREGIO heeft het concept in de vergadering dd. 09-11-2017 bevestigd.

Besluitvoorstel:

De EUREGIO-Raad besluit het concept van het begrotingsreglement 2018 inclusief de bijbehorende bijlagen ter besluitvorming voor te leggen aan het Algemeen Bestuur. De EUREGIO-Raad adviseert het Algemeen Bestuur het begrotingsreglement 2018 met de bijbehorende bijlagen vast te stellen.

12: Certificeringsautoriteit

De Certificeringsautoriteit binnen het INTERREG-programma Deutschland-Nederland, die bij de EUREGIO is gehuisvest, beheert de Europese, Duitse en Nederlandse subsidiemiddelen. Daarbij is de Certificeringsautoriteit in het bijzonder verantwoordelijk voor een soepele uitbetaling van de toegekende subsidies aan leadpartners van projecten in het gehele programmagebied.

De kascommissie van de EUREGIO heeft de directeur-bestuurder gevraagd naar mogelijke financiële risico's voor het werkveld van de Certificeringsautoriteit. De bestaande risico's en de maatregelen om deze risico's te minimaliseren zijn in detail beschreven in een notitie, die als **bijlage** voor dit agendapunt is bijgevoegd. De kascommissie heeft in zijn vergadering d.d. 20-10-2017 over de interne processen en risico's van de Certificeringsautoriteit gesproken en adviseert, dit document ter kennisname en advisering aan het Dagelijks Bestuur en de EUREGIO-raad voor te leggen.

Besluitvoorstel:

Kennisneming.

13: Letter of Intent en lobbybrieven EUREGIO en MONT-steden

De MONT-steden Netwerkstad Twente, Münster en Osnabrück ondertekenden op 13-11-2017 de **bijgevoegde Letter of Intent** (Lol). Om de euregionale context te waarborgen, wilden de MONT-steden een medeondertekening door de EUREGIO. Aangezien de intentieverklaring in de lobbyagenda van de EUREGIO past en de nu zeer goede samenwerking tussen de MONT-steden en de EUREGIO ondersteunt, kon het Dagelijks Bestuur het ondertekenen van de Letter of Intent door de voorzitter goedkeuren tijdens de vergadering op 09-11-2017.

Tijdens het MONT-topoverleg op 13-11-2017 werd voorgesteld om een gezamenlijke brief te sturen aan de regeringen van Nordrhein-Westfalen en Nederland en na een geslaagde regeringsvorming ook aan de nieuwe Bondsregering en deelstaatregering van Niedersachsen. Het is de bedoeling om hierin de waardering uit te spreken dat de regeringen opnieuw meer aandacht aan de Nederlands-Duitse samenwerking besteden. Door te verwijzen naar hoe ver de grensoverschrijdende integratie in het EUREGIO-gebied al gevorderd is, moet de EUREGIO gepromoot worden als een geschikte regio voor Pilotprojecten. **De ontwerpbrief** aan de minister-president van Nordrhein-Westfalen is als voorbeeld voor de vier brieven bijgevoegd.

Besluitvoorstel:

De EUREGIO-raad stemt ermee in, dat de EUREGIO samen met de MONT-steden lobbybrieven stuurt aan de regeringen van Nordrhein-Westfalen, Nederland, de nieuwe Bondsregering en de nieuwe deelstaatregering van Niedersachsen

14: De EUREGIO bestaat in 2018 60 jaar

In het jaar 1958 is de EUREGIO opgericht. Tot op heden heeft ze zich tot een onmisbaar onderdeel in de grensoverschrijdende samenwerking in onze Nederlands-Duitse regio ontwikkeld.

Het 60-jarige bestaan van de EUREGIO wordt in 2018 gevierd. In de vergadering van het Dagelijks Bestuur op 09-11-2017 is daarom het volgende besloten:

De EUREGIO moet een concept uitwerken voor een jubileumevenement in het kader van een groter en bestaand grensoverschrijdend evenement. Hiervoor leent zich de “Tolle Woche” in Enschede (29-09 – 07-10-2018). Het idee is om op 3 oktober (Dag van de Duitse eenheid) een programma in Enschede aan te bieden, dat zich op de werking en de doelen van de EUREGIO richt, terugblijkt op de afgelopen 60 jaar en vooruitblijkt naar de toekomst. Tegelijkertijd moet met de organisatoren van de “Münsterland Giro”, die traditioneel op 3 oktober plaatsvindt, besproken worden of er een mogelijkheid is om dit wielerevenement te betrekken bij het jubileumevenement. In het bijzonder moet gekeken worden of een start van de wielervedstrijd in Enschede mogelijk is. Hierdoor zou het “grensoverschrijdende” karakter van het evenement duidelijk worden.

Besluitvoorstel:

De EUREGIO-Raad besluit dat het EUREGIO-secretariaat, in afstemming met de gemeente Enschede, het concept voor een jubileumevenement in het kader van de Tolle Woche moet ontwikkelen en omzetten en daarbij in het bijzonder de mogelijkheid moet onderzoeken om de “Münsterland Giro” met als startlocatie Enschede hierin te betrekken.

15: Vergaderschema 2018

Als bijlage ontvangt u het **vergaderschema** 2018.

Besluitvoorstel:

Goedkeuring van het vergaderschema.

16: INTERREG V A

a. Stand van zaken algemeen

In de negen vergaderingen van de INTERREG V-Stuurgroep EUREGIO vanaf begin 2015 zijn tot nu toe in totaal 29 projecten goedgekeurd. Door deze projecten zijn de INTERREG-middelen als volgt gereserveerd.

INTERREG-Reservering van EU-middelen (Stand 15-10-2017)

Prioriteit	EU - toewijzing	Reservering EU-middelen	
		Abs.	%
Prioriteit I Strategische initiatieven (EDR/EUR/ERW/ermn)	€ 104,4 mln.	€ 104,42 mln.	100 %
Prioriteit I overige sectoren * EUREGIO	€ 9,1 mln.	€ 1,67 mln.	18,3 %
Prioriteit II EUREGIO	€ 21,3 mln.	€ 12,67 mln. **	59,4 %

* Het Comité van Toezicht heeft op 02-12-2016 besloten de indicatieve pot voor prioriteit I, "overige sectoren" ook vrij te geven voor strategisch initiatief projecten.

** Voor het project „EurHealth – 1Health“ met een toegekend EU-bedrag van € 2.405.000 stelt de Stuurgroep EUREGIO € 1.130.000 EU-middelen beschikbaar. Dit bedrag is in de weergave van de reservering van EU-middelen voor prioriteit II EUREGIO inbegrepen. Het resterende bedrag wordt beschikbaar gesteld uit het indicatieve prioriteit II – middelenbudget van de Stuurgroepen EDR (€ 1.000.000), Rhein Waal (€ 200.000) en erm (€ 70.000).

b. Overzicht over de vergaderdata van de gremia

De tot nu toe vastgestelde data voor de INTERREG-gremia voor de komende maanden zijn:

1. ROV: 29-11-2017, 01-02-2018
2. IO: 14-02-2018, 11-04-2018
3. Stuurgroep: 30-11-2017, 22-03-2018

c. Overzicht over de aangevraagde projecten

Als **bijlage** ontvangt u een overzicht van de door de Stuurgroep EUREGIO tot nu toe goedgekeurde INTERREG V-projecten evenals de op dit moment voorliggende projectideeën en –concepten.

Besluitvoorstel:

Kennisname.

17: Standpuntbepaling INTERREG V-projecten

a) *“Berkeln 2018 - 2020”*

Het projectconcept treft u als **bijlage** aan.

Opmerkingen EUREGIO-commissie “MOZER – Maatschappelijke Ontwikkeling” en
Dagelijks Bestuur:

Aanbeveling, mits de vragen die het ROV aan de Leadpartners heeft gesteld afdoende worden beantwoord.

Besluitvoorstel:

Aanbeveling met inachtneming van de opmerkingen van de betreffende EUREGIO-commissie en het Dagelijks Bestuur.

b) *“Onderhoud openbare ruimte 2.0”*

Het projectconcept treft u als **bijlage** aan.

Opmerkingen EUREGIO-commissie “Duurzame Ruimtelijke Ontwikkeling” en
Dagelijks Bestuur:

Het project “Onderhoud openbare ruimte 2.0” wordt, met de opmerking dat de duurzaamheid beter moet worden onderbouwd, aanbevolen.

Besluitvoorstel:

Aanbeveling met inachtneming van de opmerkingen van de betreffende EUREGIO-commissie en het Dagelijks Bestuur.

c) *“Bildungsberkel”*

Het projectconcept treft u als **bijlage** aan.

Opmerkingen EUREGIO-commissie “MOZER – Maatschappelijke Ontwikkeling” en
Dagelijks Bestuur:

Het project “Bildungsberkel” wordt, met de opmerking dat er een goede afstemming dient plaats te vinden met het project “Berkeln 2018-2020” aanbevolen.

Besluitvoorstel:

Aanbeveling met inachtneming van de opmerkingen van de betreffende EUREGIO-commissie en het Dagelijks Bestuur.

d) *“Bereikbaarheid via de lucht”*

Het projectconcept treft u als **bijlage** aan.

Opmerkingen EUREGIO-commissie “Duurzame Ruimtelijke Ontwikkeling” en
Dagelijks Bestuur:

Het project “Bereikbaarheid via de lucht” wordt zonder opmerkingen aanbevolen.

Besluitvoorstel:

Aanbeveling.

***Presentatie INTERREG V-project “Bereikbaarheid via de lucht”
door Stefan Michel en Malte Konrad, EUREGIO***

e) “E&P Agro”

Het projectconcept treft u als **bijlage** aan.

Opmerkingen EUREGIO-commissie “Economie en Arbeidsmarkt” en Dagelijks

Bestuur:

Op grond van de gecompliceerde projectinhoud wordt afgezien van een aanbeveling. De grensoverschrijdende meerwaarde moet explicieter worden uitgewerkt.

Besluitvoorstel:

Aanbeveling met inachtneming van de opmerkingen van de betreffende EUREGIO-commissie en het Dagelijks Bestuur.

18: Advisering van deelprojecten uit het INTERREG V Kaderproject voor de EUREGIO

a) Advisering intensieve samenwerkingsprojecten

Zoals besloten door de EUREGIO-Raad, in overeenstemming met het advies van de commissies en het Dagelijks Bestuur, worden intensieve samenwerkingsprojecten vanaf € 5.000 eerst door de betreffende commissie vakinhoudelijk beoordeeld, voordat ze aan het Dagelijks Bestuur en de EUREGIO-raad worden voorgelegd.

De volgende projecten werden ingediend:

EUREGIO-commissie “MOZER- Maatschappelijke Ontwikkeling”:

- *Die tolle Woche – Grensoverschrijdend onderwijs* (zie bijlage)
- *EUregio scholierenseminar 2018* (zie bijlage)
- *Hallo Europa* (zie bijlage)
- *Grenskinderen* (zie bijlage)
- *Jenkins project* (zie bijlage)
- *Euregio Festival Orchestra* (zie bijlage)

Opmerkingen EUREGIO-commissie “MOZER – Maatschappelijke Ontwikkeling” en Dagelijks Bestuur:

Die tolle Woche – Grensoverschrijdend onderwijs

Na afsluiting van het project dient er een evaluatie van de Tolle Woche te worden voorgelegd.

EUREGIO-commissie “Economie en Arbeidsmarkt”:

- *Die tolle Woche – Ondernemersavond* (zie bijlage)
- *Die tolle Woche – Grensoverschrijdende arbeidsmarkt* (zie bijlage)
- *Haalbaarheidsonderzoek Euregionaal Smart Industry PLATFORM* (zie bijlage)

Opmerkingen EUREGIO-commissie “Economie en Arbeidsmarkt” en Dagelijks Bestuur:

Er zijn geen opmerkingen van de commissie “Economie en Arbeidsmarkt”

EUREGIO-commissie “Duurzame Ruimtelijke Ontwikkeling”:

- *Crossfire: Haalbaarheidsstudie grensoverschrijdende brandweerpost* (zie bijlage)

Opmerkingen EUREGIO-commissie “Duurzame Ruimtelijke Ontwikkeling” en
Dagelijks Bestuur:

Er zijn geen opmerkingen van de commissie “Duurzame Ruimtelijke Ontwikkeling”

Besluitvoorstel:

Aanbeveling van de genoemde intensieve samenwerkingsprojecten met inachtneming van de opmerkingen van de betreffende EUREGIO-commissies en het Dagelijks Bestuur.

- *QuickScan spoorlijn Dortmund – Enschede (zie bijlage)*

Opmerkingen EUREGIO-commissie “Duurzame Ruimtelijke Ontwikkeling” en
Dagelijks Bestuur:

Opgemerkt wordt dat het onderzoek met de resultaten van de studie(s) van het project "SpoorRegio" gecombineerd zou moeten worden. Bevoegde partner voor beide projecten is ZVM, waarmee de inhoudelijke uitwisseling van informatie is gewaarborgd.

Besluitvoorstel:

Het project wordt goedgekeurd onder voorbehoud van indiening van de ontbrekende stukken, de afsluitende kosten- en staatssteunrechtelijke toetsing en de toezegging van de regionale co-financiering vóór de volgende raadsvergadering op 23-03-2018.

b) *Toegekende aanvragen tot 5.000 €*

- *TEDx Crossing Borders*
- *Expositie Beeldtaal Günter Grass*

Besluitvoorstel:

Kennisname.

c) *Stand van zaken Kaderproject*

Overzicht informatiebijeenkomsten sinds afgelopen commissievergadering

Sinds 31 december 2016 zijn door de EUREGIO zes presentaties op bijeenkomsten gegeven, waar ook specifiek op informatie over de mogelijkheden van het Kaderproject is gewezen.

EU-middelen gereserveerd

Tot en met 30-06-2017 hebben een toekenning ontvangen:

- o 221 ontmoetingsprojecten
- o 33 intensievere samenwerkingsprojecten (waarvan 8 projecten tot € 5.000,- EU-subsidie)

Zodoende zijn € 739.254,23 subsidie gereserveerd. Daarvan zijn uitbetaald aan projectaanvragers: € 154.562,66.

	Totale beschikbare subsidie (2015 - 2022)	Indicatief toegewezen subsidie (stand 30-06-2017)	Uitbetaalde subsidie (stand 30-06-2017)
Ontmoetingen (tot € 1.000,- subsidie)	€ 297.000,-	€ 137.951,23	€ 74.809,29
Intensievere samenwerkingsprojecten (tot max. € 25.000,- subsidie)	€ 1.300.000,-	€ 601.303,00	€ 79.753,37
Totaal	€ 1.597.000,-	€ 739.254,23	€ 154.562,66

Aantal bereikte burgers

De navolgende aantallen zijn gebaseerd op projecten waarvoor reeds een eindbericht werd ingediend.

Met het oog op de indicatoren van het INTERREG V-programma Deutschland-Nederland is het van belang te vermelden dat inmiddels werden bereikt:

- Aantal scholieren / studenten (doelwaarde 5.000): 4.972
- Aantal bezoekers van concerten, festivals, musicals, jumelage-, sport- en dansevenementen, musea, theater, enz.: 20.853

Aantal deelnemers aan grensoverschrijdende ontmoetingen: 12.988

Besluitvoorstel:

Kennisname.

19: Rondvraag